

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

**2020 YILI
TARIMSAL ÜRETİMİN
DESTEKLENMESİ PROGRAMI**

BAŞVURU REHBERİ

2020

1. Arka Plan

Bu program, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmekte olan "Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması", "Tarım ve Tarım Dışı Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi", "Tarımsal Araştırma" "Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi" "Organik Tarım Küme Geliştirme" projelerinin ortak uygulama formatına dönüştürülmesi sonucu oluşturulmuştur.

Program, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2020 yılı "Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı Tarafından Sermaye Transferi Ödeneklerinin Kullanılması, İzlenmesi Ve Denetimine İlişkin Usul Ve Esaslar" çerçevesinde uygulamaya konacaktır.

Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması Projesi ile sürdürülebilir tarım teknikleri çerçevesinde, sulamadan yararlanamayan kırsal toplulukların mevcut sosyo-ekonomik durumlarının, doğal ve toplumsal çevre ile ilişkilerinin, potansiyellerine uygun gelir getirici yeni faaliyet alanları ile ilgili alt projelerin uygulanması amaçlanmaktadır.

Tarım ve Tarım Dışı Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi Projesi ile sürdürülebilir tarımsal ve kırsal kalkınma teknikleri çerçevesinde, GAP Bölgesindeki kırsal toplulukların mevcut sosyo-ekonomik durumlarının, doğal ve toplumsal çevre ile ilişkileri dikkate alınarak potansiyellerine uygun gelir getirici yeni faaliyet alanlarının belirlenmesi ve bunların geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi Projesi ile geçimini hayvancılıkla sağlayan kırsal alan kesiminin, hayvancılığın geliştirilmesi kapsamında altyapı eksikliklerinin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Tarımsal Araştırma Projesi ile Bölgede sulama sonucu ortaya çıkacak tarımsal potansiyelin en iyi şekilde değerlendirilmesi için gerekli araştırma-geliştirme projeleri desteklenmesi amaçlanmaktadır. Bu çerçevede Bölge'de yer alan üniversiteler ve araştırma enstitülerinden gelen projeler desteklenecektir.

Organik Tarım Küme Geliştirme Projesi ile Organik tarım alanında GAP Bölgesi İllerinde yürütülecek küme geliştirme çalışması ile Bölge'nin tarımsal potansiyellerinin değerlendirilerek, organik gıda, içecek ve organik tekstil sektörlerinin daha rekabetçi bir konuma gelmesini sağlamaktır. Bununla birlikte nitelikli gıda ürünleri gibi katma değeri yüksek ürünlerin geliştirilmesi, üretimi, markalaşması, pazarlanmasına ilişkin çalışmalar yapmak veya yaptırmak.

2. Programın Amacı

Bu programla; kırsal alandaki insan, doğa, fiziki, finansal ve sosyal kaynakların korunmasını ve geliştirilmesini dikkate alarak;

- Tarımsal üretimin desteklenmesini,
- Tarımsal altyapının geliştirilmesini,
- Hayvancılık altyapısının geliştirilmesi,
- Kırsal altyapının geliştirilmesini,
- Tarımsal araştırma projelerin geliştirilmesi,
- Tarım ve tarım dışı gelir getirici faaliyetlerin desteklemesi,

3. Programın Öncelikleri

Program çerçevesinde sunulacak projeler yukarıda bahsedilen projelerin amaçları ile doğrudan ilgili olmak zorundadır.

Aşağıdaki hususlar proje tekliflerinin değerlendirilmesinde dikkate alınacak ve bu özelliklere sahip projelere öncelik verilecektir:

- Yenilikçi, Rekabetçi ve katılımcı yaklaşımları kullanan projeler,
- Çok ortaklı projeler, üretici örgütleri (üretici birlikleri, kooperatifler, Ziraat Odaları vb.)
- Değer zinciri oluşturma ve kümelenme yaklaşımlarını dikkate alan projeler,
- Sürdürülebilir, tekrarlanabilir ve çoğaltılabilir projeler.

4. Programın Uygulama Bölgesi ve Süresi

Tüm projeler GAP illerinde uygulanacaktır.

Projeler, başvuruları kabul edilen proje sahipleri ile İdare arasında işbirliği protokolü imzalanmasından sonra en fazla 18 (onsekiz), araştırma projeleri için bu süre en fazla 24(yirmidört) aydır.

5. Süreç

Destekleme Programına başvurusu süresi **20 Mart 2020 Cuma günü mesai saati bitiminde** sona erecektir. Projelerin bu tarih ve saate kadar İdaremiz evrak kaydına işlenmiş olması gerekmektedir. Postaya verilmiş tarih vb. gecikmeler dikkate alınmayacaktır. Başvurular, **GAP Bölge Kalkınma İdaresi Bölge Müdürlüğüne** yapılacaktır. Diğer süreçler aşağıda belirtildiği gibi planlanmıştır.

I. Aşama

PROJE BAŞVURUSU

Başvuru Tarihi: **10 Şubat - 20 Mart 2020 Cuma günü Saat 17:00**

II. Aşama

PROJE BAŞVURULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ VE ONAY

Toplam Süre: En fazla 30 gün

III. Aşama

İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜNÜN AKDEDİLMESİ

Değerlendirme sonuçlarının duyurulması, proje faaliyet ve bütçe görüşmesi, protokol imzalanmasına davet: **Mayıs 2020**

IV. Aşama

UYGULAMALAR

Uygulama süresi en fazla 18 Ay

(Proje uygulamasına protokol imzasından sonra en geç 3 ay sonra başlanılmak zorundadır, bu süre içinde başlanmayan projeler iptal edilerek bütçeleri geri alınacaktır)

6. Bu Programa İlişkin Kurallar

Bu bölümde bu program çerçevesinde finanse edilecek projelerin sunulması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar açıklanmaktadır. Başvuru sahipleri başvuruda buldukları andan itibaren bu rehberde belirtilen tüm hususları kabul etmiş sayılırlar.

GAP İdaresi zorunlu hallerin ortaya çıkması halinde sürecin her hangi bir aşamasında iptal etme hakkını saklı tutar. Bu durumda başvuru sahipleri İdareden herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

Desteklenecek projeler üç temel uygunluk kriterini karşılamak zorundadır.

- Projelerin uygunluğu
- Başvuru sahibi ve ortaklarının uygunluğu
- Maliyetlerin uygunluğu

6.1. Projelerin uygunluğu:

Teklif projelerin konuları program önceliklerinden bir veya birkaçını içermelidir ve GAP Bölgesinde uygulanmalıdır. Tüm projeler kırsal hane halklarının yoksulluğunu gidermeye katkıda bulunmalıdır. Uygun proje ana başlıkları aşağıda verilmiştir:

6.1.1 Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması Projesi, aşağıdaki kriterler çerçevesinde desteklenir:

6.1.1.1 Bitkisel üretim altyapısı ve üretimi geliştirme projeleri, aşağıdaki kriterler çerçevesinde desteklenir

- a) Bölgenin ekolojik koşullarına uygun fakat henüz ekonomik anlamda yetiştirilmeyen, rekabet üstünlüğü olan alternatif ürünlerin üretilmesine ve tanıtılmasına yönelik projeler,
- b) Yeni yetiştirme tekniklerinin (Entegre mücadele teknikleri, biyolojik ve biyo-teknik mücadele, organik tarım ile iyi tarım uygulamaları vb.) uygulanması ve yaygınlaştırılmasını içeren projeler;
- c) Erkencilik sağlayan ısıtmasız yüksek tünel ve ısıtma için alternatif yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılacağı sera gibi örtü altı yetiştiriciliği projeleri,
- d) Ürün tasnif, işleme, paketleme, depolama ve pazarlanmasını içeren projeler,
- e) Bölgede yem bitkileri yetiştiriciliğini geliştirmeye yönelik projeler,
- f) Meraların alt yapısının, niteliğinin ve kullanım imkânlarının iyileştirilmesine yönelik projeler,
- g) Bölgenin sahip olduğu zengin tıbbi ve aromatik bitki florası ve pazarlama olanakları dikkate alınarak yetiştiriciliğin yaygınlaştırılmasına yönelik projeler.

6.1.2 Hayvancılık altyapısının geliştirilmesi ve hayvansal üretime ilişkin projeler aşağıdaki öncelik ve kriterler çerçevesinde desteklenir.

- a) Süt ve et verim ve kalitesinin artırılmasına yönelik; hayvan barınaklarının iyileştirilmesi, süt sağım ünitelerinin alınması, silaj üretimi ve paketlenmesi, örgütlü olmak koşuluyla soğuk süt zincirinin kurulması, süt işleme tesislerine

- dair projeler,
- b) Bal ve diğer arı ürünleri (polen, arı sütü, propolis, balmumu, arı zehri vb.) üretimi ile kalitesinin artırılmasına yönelik ana arı yetiştirilmesi, arıcılık ekipmanları, gezginci arıcılık girdi alımlarını içeren projeler
  - c) İpek üretim ve kalitesinin artırılmasına yönelik ipek böcekçiliği projeleri,
  - d) Yetiştirme ve avcılık için ekipman temini, yavru balık ve yem temini, eğitim, ürün işleme ve pazarlama konularını içeren projeler,
  - e) Yayla ve merada yetiştiricilik yapan çiftçilerin yaşam şartlarının iyileştirilmesine yönelik projeler,

6.1.3 Tarım dışı gelir getirici faaliyetlerin desteklenmesi:

(Tarım ve tarım dışı faaliyetlerin çeşitlendirilmesine ilişkin projeler aşağıdaki öncelik ve kriterler çerçevesinde desteklenir)

- a) Mesleki eğitim, el sanatları üretiminin teşvik edilmesi, tanıtımı ve pazarlanması, kırsal alan turizmi ve yerel mutfak kültürünün yaygınlaştırılması, yerel tarımsal ürünlerin evlerde işlenmesi, paketlenmesi ve pazarlanması gibi konuları içeren projeler,
- b) Sürdürülebilir tarımsal kalkınma teknikleri çerçevesinde, kırsal toplulukların mevcut sosyo-ekonomik durumlarının, doğal ve toplumsal çevre ile ilişkileri dikkate alınarak potansiyellerine uygun gelir getirici faaliyetleri kapsayan projeler,

6.1.4) Tarımsal Araştırmalara ilişkin projeler aşağıdaki öncelik ve kriterler çerçevesinde desteklenir:

- 1) Araştırma ve Etüt Uygulamaları kapsamında;
  - a) Bölgeye yönelik gerçekleştirilecek olan araştırma, geliştirme, etüt projeleri ile birlikte istihdamı artırmaya yönelik araştırma, uygulama ve eğitim projeleri,
  - b) Kuraklığın önlenmesi ve etkisinin azaltılmasına yönelik araştırma ve çalışmalar,
  - c) Bölgede üretim yapan işletmelerin, ekonomik performanslarını ve kurumsal saygınlıklarını artıran, endüstriyel faaliyet kaynaklı çevresel ve sosyal sorunların önüne geçmeyi hedefleyen; sanayide verimlilik, atıkların değerli ikincil hammaddelere dönüştürülmesi, eko-yenilikçi ürünlerin üretimi ve çevreye duyarlı tasarımların yapılması gibi konu başlıklarında pilot uygulamalar içeren projeler,
  - d) Bölge açısından önem arz eden doğal kaynak rezervlerinin belirlenmesine yönelik çalışmalar.
- 2) Bölge kalkınmasına doğrudan katkı sağlayacak, sonuç odaklı, izlenebilir hedefleri olan projeler,
- 3) Üniversiteler arasındaki işbirliğinin artırılması, bilgi ve deneyim paylaşımına imkân sağlanması açısından birden çok kurumun katılımıyla uygulanacak projeler,
- 4) Desteklenecek projeler kapsamında elde edilen ürün ve çıktılarının pazarlanması, projelerin sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesi amacı ile Uygulayıcı Kuruluş tarafından gerçekleştirilebilir.

5) Desteklenecek projelere ilişkin olarak araştırma ve eğitim programlarının içeriği, uygulama birimlerinin kurulumu, üretilen ürünlerin pazarlanması ve benzeri diğer hususlar proje öncesi İdare ile Uygulayıcı Kuruluş arasında imzalanacak protokolde belirtilir.

6.1.5 Kırsal kalkınma konularına ilişkin uygulamalardan; "Organik Tarım Küme Geliştirme Projesi" Konularına ilişkin projeler aşağıdaki öncelik ve kriterler çerçevesinde desteklenir.

- a) Organik tarım ve gıda sektörlerinin rekabet gücünün geliştirilmesine yönelik projeler,
- b) Yerel ve geleneksel ürünlerin pazarlanması, tanıtımı, geliştirilmesine yönelik projeler,
- c) Organik tarımla ilgili tarımsal örgütlenmenin yetersiz olduğu pilot alanlarda örgütlenme ve markalaşmaya yönelik faaliyetleri destekleyici projeler,
- d) Toprak ve su kaynaklarının korunması ve etkin kullanımına yönelik çevre dostu tarım uygulamalarını içeren projeler,
- e) Bölgede doğada kendi halinde yetişen, pazar değeri yüksek meyvelerin çiftçi elinde kültüre alınarak yetiştirilmesi konusunda çiftçilere eğitim verilmesi, üretim alanları tesis etme, paketleme ve pazarlama projeleri,

Projeler her koşulda mevzuata uygun olmalı ve aşağıdaki konuları kesinlikle içermemelidir:

- Siyasi veya etnik içerikli faaliyetler,
- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,
- Gayrimenkul yatırımları,
- Yalnızca çalıştaylar, seminerler, teknik gezi, fuar, konferanslar veya kongrelere katılımı öngören projeler,
- Eğitim veya kurslar için burs verecek projeler,
- Hibe verme amaçlı projeler (diğer kişi ya da kuruluşlara maddi veya aynı) veya kredi sağlamak için)
- Kurum ve kuruluşların rutin faaliyetlerini finanse etmeyi amaçlayan, faaliyet giderlerini kapsayan projeler,
- Başka bir hibe programından desteklenen projeler ve/veya daha önce kamu tarafından desteklenmiş projelerin tamamlanmasına yönelik projeler,
- Küçükbaş ve büyükbaş hayvan alımı öngörülen projeler,
- Uygulama süresi 18 (Tarımsal Araştırma Projeleri hariç) aydan fazla olan projeler,
- İdare tarafından desteklenecek proje bütçesi 75.000 ile 500.000 TL arasında olacaktır (desteklemeye esas proje bütçesinin %50, %70 ve % 90 oranlarında GAP idaresi Katkısı sağlanacaktır). Proje bütçesi 75.000 TL'nin altında olmayacaktır. 500.000 TL üzerinde sunulan projenin bütçesi başvuru sahibi tarafından karşılanır
- Bir kamu kurum ve kuruluşunun 4' ten fazla olan projeleri, desteklenmez.

6.2. Başvuru sahibi ve ortaklarının uygunluğu:

1. Program kapsamındaki konularda GAP Bölgesinde hizmet veren tüm kamu kurum ve kuruluşlar illerde valilik ve il teşkilatları, Tarım ve Kırsal Kalkınma Birimlerine Sahip Büyükşehir belediyeleri, ilçelerde ise kaymakamlıklar proje sahibi olarak başvuru yapabilir. Diğer gerçek ve tüzel kişilikler programa başvuru yapamaz.
2. Bir kamu kurum ve kuruluşu **4' ten** fazla olan proje başvurusu yapamaz.
3. Doğrudan gelir getirici **bitkisel üretim altyapısı ve üretimi geliştirme** ile **hayvancılık altyapısının geliştirilmesi ve hayvansal üretime ilişkin** tarımsal projeler en fazla komşu dört köyde veya üretici örgütünün sınırları içinde uygulanabilir.
4. Doğrudan gelir getirici tarımsal projelerde nihai yararlanıcıların projeye tek-tek ya da yararlanıcıların oluşturduğu kooperatif, üretici birlikleri, ziraat odaları, üretici dernekleri veya yararlanıcıların oluşturacağı üretici grubun yetkilendirdiği temsilcinin ortaklığı zorunludur. Üretici örgütleri proje ortaklığı için yönetim kurulu kararı almak ve üretici grupları ise grup lideri yetkilendirme taahhünamesi vermesi zorunludur.
5. Doğrudan gelir getirici tarımsal projelerde yararlanıcılar belli olmalıdır.
6. Doğrudan gelir getirici **bitkisel üretim altyapısı ve üretimi geliştirme** projelerde nihai yararlanıcılar çiftçi kayıt sistemi (ÇKS), Örtü Altı Kayıt Sistemi (ÖKS)- kayıtlı değilse proje geçtikten sonra kayıt yapılacağı taahhüt edilmeli, (proje geçtikten sonra eğitim alma zorunluluğu taahhüt edilmeli). **Et/süt verimi ve kalitesini arttırma** projelerinde veterinerlik bilgi sistemine (TÜRKVET Veteriner Bilgi Sistemi) kayıtlı olmak, arıcılık projelerinden yararlanacak üreticilerin arı yetiştiriciliği sertifikasına sahip olması zorunludur.
7. **Tarım dışı gelir getirici faaliyetlerin desteklenmesi** projelerinde ortaklık zorunluluğu olmamasına rağmen, proje konusuna ilişkin diğer kamu kurum/kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının ortaklığı değerlendirilmede önceliklidir.
8. Bir yararlanıcı birden fazla projeden yararlanamaz.
9. Doğrudan gelir getirici tarımsal projelerde yararlanıcılar eş finansmana faydalanma oranı düzeyinde katkı vereceğini taahhüt etmelidir. Diğer projelerin eş finansmanını proje başvuru sahibi veya ortakları karşılayacağını taahhüt etmelidir.

6.3. Maliyetlerin uygunluğu:

Bu programda bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki genel koşullar geçerlidir:

- Projenin uygulama süresi içinde gerçekleşmesi,
- Sunulan proje ile direkt ilişkili olması,
- Projenin yürütülmesi için gerekli ve gerçekçi mali yönetim prensipleriyle uyumlu olması, maliyet etkinliğinin sağlanması,
- Proje sahibi ya da ortağı tarafından gerçekleştirilmesi,
- Proje sahibi ya da ortağının hesaplarında ya da vergi belgelerinde kayıtlı, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması, orijinal destekleyici belgelerle (fatura, hizmet sözleşmesi) desteklenebilmesi.
- Toplam bütçeye KDV dahil olmalı.

1. Uygun doğrudan maliyetler:

- **Personel:** Projeye tayin edilen personelin maaş, sosyal sigorta giderleri ve ücretle bağlantılı diğer giderleri piyasa şartlarına uygun olmalıdır. Projelerde görevlendirilen kamu personeline projeden maaş ödenmez.
- **Yolluk ve gündelikler (Kamu personeli hariç):** Projede yer alan personelin yol giderleri ve harcırahları, yılda devlet memurlarına ödenen harcırah ve yolluk miktarını geçemez. Kamu personelinin yolluk ve harcırahları kendi kurumlarınca ödenir.
- **Makine ve ekipman teminleri:** Normal piyasa koşulları çerçevesinde olmak kaydıyla projenin uygulanması için gerekli olan 1. el ekipman, gereç, teçhizat satın alınabilir.
- **Hizmet satın alımları:** Normal piyasa koşulları çerçevesinde olmak kaydıyla projenin uygulanması için gerekli olan hizmetleri satın alma
- **Sarf malzemeleri**
- **Tadilat ve yapım işleri:** Tarımsal ve kırsal altyapı hariç inşaat giderleri toplam proje tutarının %40'ini geçemez, bu tutarın %50'si hibeye esastır.
- **Tarımsal üretim girdileri:** Tohum, fidan, fide, ana arı ve arıcılık malzemeleri (kovan hariç) yavru balık, balık yemi ve balıkçılık av ve yetiştirme malzemeleri, basınçlı sulama sistemleri. Tarımsal işletmelerde tarımsal üretim girdileri toplam proje bütçesinin %25'ini geçemez. Bu tutarın %50'si ödenir.
- **Tanıtım ve görünürlük masrafları**
- **Sertifika, Ruhsat ve Örgütlenme giderleri:** İyi tarım ve organik tarım uygulamaları için alınacak sertifikasyon, örgütlenme giderlerini kapsar.
- **Beklenmeyen giderler:** Proje toplam bütçesinin %2'sini geçemez.

2. Uygun olmayan maliyetler:

- Program kaynaklarından; projenin kabul edilmiş veya kabul edilmemiş olması dikkate alınmaksızın başvuru sahipleri tarafından projelerin hazırlanmasına ilişkin yapılan hiçbir harcama karşılanmaz ve bu tip giderlerden dolayı herhangi bir sorumluluk ve yükümlülük üstlenilmez.
- İşbirliği Protokolü sonrası ve yatırımın gerçekleşmesi aşamasında yaptırılacak proje hazırlama, proje revizyonu ve benzeri giderleri içeren şekilde hazırlanmış proje başvuruları değerlendirmeye alınmaz. Bu tip giderlere destek verilmez.
- Kurallara uygun olarak gerçekleştirilmeyen, belgelendirilmeyen ve ibraz edilmeyen her türlü satın alma giderleri, desteğe esas gider kapsamında olsa dahi, destekten yararlanamaz.

Bu rehberde, program kaynaklarından destek verilen giderlere ait tanımlamalarda belirtilen uygun olmayan giderlere ek olarak, destek kapsamı dışında olan ve proje başvurularında proje giderleri tutarı içinde sunulmaması gereken diğer giderler şunlardır:

- Her türlü borç ödemeleri,
- Faizler,
- Başka bir kaynaktan finanse edilen harcama ve giderler,

- Kur farkı giderleri,
- Arazi, arsa ve bina alım bedelleri,
- Bina yakıt, su, elektrik ve apartman aidat giderleri,
- Her türlü mal alımlarında nakliye dikkate alınarak fiyatlandırma yapılır. Ayrıca nakliye için ödeme yapılmaz.
- Proje için yapılacak ulaşım (ulaşım için temin edilecek araç ve/veya araç için yakıt, bakım onarım) giderleri,
- Araç satın alımı,
- Bankacılık giderleri,
- İkinci el mal (makine, ekipman ve malzeme) alım giderleri,
- Küçükbaş ve büyükbaş hayvan alımı, veterinerlik hizmetleri
- Taşeron maliyetleri,
- Proje yönetim giderleri proje bütçesinin %2'sini geçemez.

3. Ayni Katkılar:

Proje sahibi ya da ortağı tarafından yapılacak ayni katkılar (başvuru sahibi, ortakları ya da işbirliği yapan kişi/kurumlar tarafından projeye sağlanacak arazi, makine ve ekipman, malzeme ve personel katkısıdır) uygun maliyet olarak değerlendirilmezler. Bu nedenle faydalanıcı tarafından sağlanan eş finansman olarak kabul görmezler.

4. Program kapsamında desteklenecek projelerin destek tutarları

Tarımsal Üretim Desteklenmesi Programı kapsamında teklif edilecek projelerin konuları ve desteklenme oranları aşağıdaki çizelgede verilmiştir: GAP İdaresi Başkanlığınca desteklemeye esas proje bütçesi 500.000 TL'dir. (Tablo-1)

Tablo-1 Proje konularına göre destekleme oran ve azami tutarları

Konu Başlığı	Proje Asgari Bütçesi (TL)	Projenin Desteklemeye Esas Azami Tutarı (TL)	GAP BKİ Katkısı (%)	Eş Finansman Katkısı (%)	GAP İdaresi Azami Destekleme Tutarı(TL)
Tarımsal altyapı ve Tarla içi basınçlı sulama sistemlerinin geliştirilmesi projeleri	75.000	500.000	50	50	250.000
Tarımsal üretimin geliştirilmesi (hayvansal ve bitkisel Üretim) projeleri			70	30	350.000
Tarım dışı faaliyetlerin çeşitlendirilmesi projeleri			90	10	450.000
Organik Tarım Küme Geliştirme Projeleri			70	30	350.000
Tarımsal Araştırma Projeleri			90	10	450.000

7. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler

7.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler

Başvurular bu rehberin ekinde bulunan Başvuru Formu ve talep edilen diğer belgeler ile birlikte yapılmalıdır. Belgeler doldurulurken standart formata sadık kalınmalıdır. El yazısıyla yapılacak başvurular kabul edilmeyecektir.

Zorunlu belgeler:

1. Doğrudan gelir getirici **bitkisel üretim altyapısı ve üretimi geliştirme** projelerde nihai yararlanıcılar çiftçi kayıt sistemi (ÇKS), **et/süt verimi ve kalitesini artırma** projelerinde veterinerlik bilgi sistemine (TÜRKVET Veteriner Bilgi Sistemi) kayıtlı olmak. Örtü Altı Kayıt Sistemi (ÖKS)- kayıtlı değilse proje geçtikten sonra kayıt yapılacağı taahhüt edilmeli, (proje geçtikten sonra eğitim alma zorunluluğu taahhüt edilmeli). Arıcılık projelerinden yaralanacak üreticilerin arı yetiştiriciliği sertifikasına sahip olması veya proje uygulama aşamasında gerekli eğitimlerle sertifika sahibi yapılmasını taahhüt etmesi zorunludur. Yararlanıcıların her birine ait belge başvuru formuna eklenmelidir.
2. Doğrudan gelir getirici tarımsal projelerde nihai yararlanıcıların projeye tek-tek ya da yararlanıcıların oluşturduğu kooperatif, üretici birlikleri, üretici dernekleri veya yararlanıcıların oluşturacağı üretici grubun yetkilendirdiği temsilcinin ortaklığı zorunludur. Üretici örgütleri proje ortaklığı için yönetim kurulu kararı almak ve üretici grupları ise grup lideri yetkilendirme taahhütnameyi vermesi zorunludur.
3. İlgili yürürlükteki mevzuat hükümleri uyarınca yatırım öncesi alınması gerekli izin, ruhsat vb. belgeler (Yatırım başladıktan sonra alınması gerekli belgeler hariç)
4. İş kalemleri bazında taslak idari ve teknik şartnameler, görev tanımları,
5. Keşif özetleri, Bayındırlık veya İl Özel İdaresi birim fiyatlandırılması, mal ve hizmet alımlarında proforma fatura verilmesi zorunludur (malzeme-metraj ve keşif listesi ile maliyet tahmini, proforma fatura örnekleri)

7.2. Başvurular nereye yapılır? **(DİKKAT)**

Proje başvuru sahipleri projelerini, **kurum/ilgili kurum üst yazıları(proje adlarıyla)** ile **(GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE)** aşağıda yer alan adrese kapalı zarf içinde iadeli taahhütlü ve APS posta yoluyla, kargo, özel kurye ya da elden imza karşılığı teslim edilir. Başvuru sahibine tarihli teslim alma belgesi İdare tarafından verilir. E-posta ve faks gibi başka yöntemlerle gönderilen, başka bir adrese gönderilen veya son başvuru tarihinden sonra İdareye ulaşan başvurular kabul edilmez.

-T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
Ali Baba Mahallesi 5049. Sokak 63320 Karaköprü / ŞANLIURFA

7.3. Başvurular nasıl yapılır?

Başvurular; kapalı zarfın üzerine, "**2020 GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı Tarımsal Üretim Desteklenmesi Programı**" başlığı ile başvuru sahibinin tam adı ve adresi ve "**Değerlendirme Oturumundan Önce Açmayınız**" ibaresi büyük harflerle yazılı şekilde teslim edilir. Başvurular (başvuru formu, ekleri ve destekleyici belgeler dâhil) bir (1) asıl ve iki (2) kopya olmak üzere üç (3) adet olarak yapılacaktır. Asıl dosya kırmızı, kopyalar ise mavi renkli dosyalarda teslim edilmelidir.

Dosyalar hazırlanırken sırasıyla; Başvuru formu, ekler ve zorunlu belgeler olarak sıralanmalıdır.

Başvuru formu, bütçe ve mantıksal çerçeve ayrıca elektronik formatta (CD- Üzerinde Proje adı yazılı) da verilmelidir (1 kopya).

Dosyalar teslim edilmeden önce tüm dokümanların tam ve eksiksiz olduğu kontrol edilmelidir.

Kurumlar, birden fazla proje hazırlaması halinde her proje için ayrı zarf olacak şekilde sunmalıdır. (Aynı zarf içerisinde birden fazla proje olmamalıdır).

Başvurular için son tarih **20 Mart 2020 Cuma günü saat 17:00'** dir. Bu sürenin sonunda ulaştırılacak projeler bu etapta değerlendirilmeye alınmayacaktır.

NOT: Proje başvuruların son tarih ve saate kadar İdaremiz evrak kaydına işlenmiş olması gerekmektedir. Postaya verilmiş tarihi vb. gecikmeler dikkate alınmayacaktır. (DİKKAT)

7.4. Daha fazla bilgi almak için:

Gerek projelerin hazırlanması gerekse başvuru sırasında doğabilecek tereddütlerin giderilmesi için başvuru sahipleri, aşağıda belirtilen e-posta, faks ve internet adreslerinden bilgi edinebilir.

Proje sahipleri belirtilen adreslere sorularını ve/veya görüşlerini son başvuru tarihinden on gün öncesine kadar yazılı olarak yapmalıdır.

İdare, uygulama rehberi ve diğer bilgilendirici dokümanlarda açıklanmayan ve/veya tereddüt yaratan hususlara dair başvuru sahipleri tarafından e-posta ve faks yoluyla iletilen soruların cevaplarını, internet adresindeki sıkça sorulan sorular (SSS) bölümünde cevaplandıracaktır.

E-posta adresi : projedestek@gap.gov.tr

Faks : (0 414) 317 23 75

İnternet Adresi : www.gap.gov.tr

"Sıkça sorulan sorular ve cevaplar" başlığı altında yayımlanan bilgiler, uygulama rehberini bütünler ve bağlar. Bu bağlamda, bu bilgiler proje sahipleri ve ortakları tarafından takip edilmelidir.

8. Başvuruların Değerlendirilmesi

Başvurular değerlendirme komisyonu tarafından incelenip değerlendirilecektir. Değerlendirme başlıca 2 bölümden oluşmaktadır:

- İdari uygunluk kontrolü
- Teknik ve mali değerlendirme

8.1. İdari Kontrol:

Program yürütme birimi, öncelikli olarak proje başvuru evraklarını aşağıda belirtilen "Başvuruların İdari Uygunluk Kontrol Listesi" ne göre eksiksiz ve tam olması yönünden inceler.

Destek başvurusu ve/veya eki belgeleri eksik ve/veya hatalı olarak hazırlanan proje başvuruları düzeltme, tamamlatma gibi herhangi bir işlem yapılmadan değerlendirme dışında tutulur.

Başvuru sahiplerinin, ortakların, eğer varsa ilişkili kurumların ve projenin uygunluğunun incelenmesi aşağıda belirtilen "Başvuru Sahibi, Ortaklar ve Projenin Uygunluk Değerlendirme Tablosu" kriterlerine göre yapılır.

Sıra No	KRİTERLER	EVET	HAYIR
1	Başvuru sahibi uygundur.		
2	Başvuru formu, ekleri tam olarak doldurulmuş, başvuru sahibi ve ortakları tarafından imzalanmış ve her sayfası paraflanmıştır.		
3	Zorunlu destekleyici belgeler ibra edilmiştir.		
3.1.	ÇKS, AKS, ÖKS, TÜRKVET vb.		
3.2.	İlgili kurum/kuruluş yetki belgesi		
3.3.	Ortaklık Beyanı (varsa)		
3.4.	İzin, ruhsat ve benzeri belgeler		
3.5.	Teknik şartname		
3.6.	Proforma Fatura		
4	Başvuru formu ve ekleri 1'i asıl 3 takım dosya halinde sunulmuştur		
5	Başvuru formu ve ekleri, elektronik ortamda 1 kopya CD olarak sunulmuştur.		
6	Ortak/lar uygundur		
7	İştirakçi/ler uygundur (varsa)		
8	Proje konusu, program tarafından destek verilecek yatırım konularına uygundur.		
9	Proje süresi uygundur.		
10	Proje toplam bütçesi ve kalemleri limitler içindedir.		

Bu sorulara verilecek cevapların tümü evet ise bir sonraki değerlendirmeye geçilir.

8.2. Teknik ve Mali Değerlendirme

Program yürütme birimi tarafından yapılan uygunluk kontrollerinde uygun ve ön değerlendirme kriterleri kapsamında yeterli görülen projeler Proje Değerlendirme Komisyonu tarafından değerlendirilerek puanlandırılır.

Bu puanlamalarda;

- Projenin uygulandığı dönem boyunca faaliyetlerini sürdürebilmeleri ve gerekirse projenin finansmanını sağlayacak istikrarlı ve yeterli mali kaynaklara sahip olmaları,
- Teklif edilen projeyi başarıyla tamamlayabilmek için gereken profesyonel yeterliliklere sahip olmaları,
- Program amaçlarıyla tutarlı olması,
- Yaratması beklenen etki,
- Sürdürülebilirliği

- Maliyet etkinliği gibi unsurlar dikkate alınır.

Genel değerlendirme kriterleri puanlama amacıyla bölümlere ve alt bölümlere ayrılmıştır. Her alt bölüme, aşağıdaki kurallar uyarınca 1 ve 5 arasında bir puan verilir:

1 = çok zayıf, 2 = zayıf, 3 = yeterli, 4 = iyi, ve 5 = çok iyi.

"Genel Değerlendirme Cetveli Bölüm 1. Mali ve Proje Gerçekleştirilme Kapasitesi" kriterlerinden asgari yeterli puan olan oniki (12)'yi alacaktır. Toplam oniki (12)'den daha az puan alındığı takdirde proje başvurusunun değerlendirilmesine devam edilmez.

Ayrıca, "Genel Değerlendirme Cetveli Bölüm 2. Uygunluk" kriterlerinden asgari yeterli puan olan oniki (12)'i alması gerekmektedir. Az puan alındığı takdirde proje başvurusunun değerlendirilmesine devam edilmez.

İdari ve mali uygunlukları ön değerlendirmeden geçen ADAY PROJELER için İdare tarafından ihtiyaç duyulduğunda proje başvuru sahipleri belirlenen tarih ve saatlerde proje sunumlarını yapmak üzere GAP BKİ Bölge Müdürlüğüne davet edilecektir.

Yukarıda belirtilen bölümlerden yeterli puanı alan ve toplamda genel değerlendirme kriterlerinden altmışbeş (65) ve üzeri puan alan başvurular desteklenebilir projeler olarak değerlendirilir.

Projeler konularına göre gruplandırılarak, nihai puanları büyükten küçüğe sıralanır ve bütçe imkânları doğrultusunda desteklenir.

8.3. Değerlendirme nihai kararı nasıl alınır?

Programın finansmanı için tahsis edilmiş ödenek tutarının, İdare tarafından belirlenmesinden sonra, proje için tahsis edilmiş bütçe kaynaklarına ve önceliklere bağlı olarak, yeterli görülen projelerin desteklenip desteklenmeyeceği nihai kararı kapsadığı iller ve konu başlıkları içerisinde bir denge oluşturmak amacıyla İdarece belirlenir.

Genel değerlendirme puanlamasından 65 ve üzeri alan projeler; projenin uygulanacağı yer, destek kapsamında olması (çeşitlilik), her bir proje ilinde eşite yakın destek verilmesi (denge) ve yüksek puan almış başvuruların programdan öncelikle yararlandırılması (eşitlik) amaçlanmaktadır.

Bu değerlendirmede, her bir proje konusundan/kategorisinden en az bir örnek uygulamanın yararlanıcı sayısı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının belirlediği "İlçelerin Gelişmişlik Sıralaması", ilgili dokümanlar ve GAP Sulama Alanlarının dışında olması durumu ve ilişkisine bakılarak aşağıdaki kriterlere göre ilave puan verilerek, projenin nihai puanına ulaşılır.

Proje değerlendirme komisyonu tarafından yapılan değerlendirmelerde uygun görülen projeler İdarenin teklifi ve **Bakanın** onayı ile kesinleşir.

Genel Değerlendirme Kriterleri	Azami Puan
1. Mali ve Proje Gerçekleştirilme Kapasitesi	20
1.1 Başvuru sahibi ve/veya ortakları proje yönetimi konusunda yeterli tecrübeye sahip midir?	5
1.2 Başvuru sahibi ve/veya ortakları yeterli teknik uzmanlığa sahip mi? (özellikle ele alınacak konulara ilişkin bilgi)	5
1.3 Başvuru sahibi ve/veya Proje ortakları yeterli mali kaynaklara sahip mi?	5
1.4 Başvuru sahibi yeterli idari kapasiteye sahip mi? (personel, donanım ve projenin	5

bütçesini idare etme kapasitesi dâhil olmak üzere)	
2. Uygunluk	20
2.1 Proje, program amaçları ve önceliği ile ne kadar ilişkili?	5
2.2 Proje kapsamındaki yörede kırsal alanda fakirliğin azaltılması ve gelir getirici faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin ihtiyaçlar ve kısıtlamalarına ne kadar uygun?	5
2.3 İlgili taraflar ne kadar açıklıkla tanımlanmış ve stratejik olarak seçilmişler? (aracılar, nihai faydalanıcılar ve hedef kitleler)	5
2.4 Proje ne derecede yenilikçi ve katılımcı yaklaşımlar, iyi uygulama modelleri ile beraber çevre koruma gibi, katma değer unsurlarını ihtiva etmektedir?	5
3. Yöntem (Metodoloji)	25
3.1. Projede yer alan faaliyetler, faaliyet planı açık ve ne derecede uygulanabilir, belirlenmiş olan hedefler beklentiler ile tutarlı mıdır?	5
3.2. Projenin tasarımı ne düzeyde bütünlük arz etmektedir? Özellikle karşılaşılabilecek beklenen sorunlar önceden incelenmiş, dış etkenler değerlendirilmiş ve faaliyetler bu muhtemel risklere karşı açık bir şekilde tasarlanmış mıdır?	5
3.3. Ortakların (kamu kurum projelerinde hedef grup) faaliyet içindeki mevcudiyeti ve katılım düzeyi yeterli düzeyde midir?	5
3.4. Hedef kitlenin faaliyet içindeki mevcudiyeti ve katılım düzeyi yeterli midir?	5
3.5. Proje faaliyet çıktısı ile ilgili olarak objektif değerlendirme göstergeleri mevcut mudur?	5
4. Sürdürülebilirlik	25
4.1. Faaliyetlerin hedef kitle üzerinde somut bir etkisi olma ihtimali bulunmakta mıdır?	5
4.2. Projenin (bilginin yayılması ile faaliyet çıkarlarının tekrar edilebilirliği ve yaygınlaştırılması da dâhil olmak üzere) fayda çoğaltıcı etkileri (çarpan etkisi) olacak mıdır?	5
4.3. Faaliyetlerin beklenen Sonuçları: Mali bakımdan (<i>mali destek çekildikten sonra da faaliyet sürdürülebilecek midir? Nasıl</i>)	5
4.4. Faaliyetlerin beklenen Sonuçları: Kurumsal bakımdan (<i>faaliyeti destekleyen yapılar faaliyetin sona ermesini takiben yerinde kalacak mıdır? Faaliyet sonuçları yerel düzeyde "sahiplenilecek" midir?</i>)	5
4.5. Faaliyetlerin beklenen Sonuçları: Politik bakımdan [<i>(mümkün olan alanlarda) faaliyetin yapısal etkileri ne olacaktır? Diğer bir değişle yasalar, tüzükler, davranış biçimleri, etik kuralları veya yöntemlerinde bir gelişme olacak mıdır?</i>]	5
5. Bütçe ve Maliyet Etkinliği	10
5.1. Öngörülen giderler ile ilgili beklenen sonuçların oranı tatminkâr mı? Her bir bütçe kalemi için maliyetin gerekçelendirilmesi ayrıntılı olarak yapılmış mı?	5
5.2. Öngörülen harcamalar faaliyetlerin uygulanabilirliği açısından yeterli mi/ gerekli mi?	5
Toplam Puan	100

8.4. Değerlendirme sonuçları nasıl açıklanır?

Bakanın onayından sonra desteklenecek olan projeler www.gap.gov.tr internet sitesinden yayınlanır ve ayrıca desteklenecek projelerin kararı ilgili kamu kurumlarına İdare tarafından 7 (yedi) iş günü içerisinde yazılı olarak iletilir.

8.5. Desteklenecek projelerin yapılabirliğinin gözden geçirilmesi

Desteklenecek projelerin yapılabirliğini garanti altına almak için teknik ve mali kontrol değerlendirmesindeki tavsiyeleri doğrultusunda faaliyet ve bütçe tadilatları yapmak üzere proje sahipleri İdareye davet edilir. Yapılan görüşmede mutabakata varılan düzenlenmiş faaliyet ve bütçe projenin ayrılmaz parçasıdır.

8.6. Protokol yapılması ve proje uygulama

Faaliyet ve bütçe görüşmesi yapılmış seçilen projelerin sahibi kamu kurum ve kuruluş yetkilisi ile Başkan arasında düzenlenecek protokolle proje uygulama sürecine başlar. İdare protokolle öngörülen desteğin belli bir dilimini proje sahibi kurumun belirleyeceği hesaba aktarır. Proje uygulamasına ilk 3 ayda başlanılmak zorundadır(bu süre içinde mücbir sebepler dışında başlanmayan projeler idaremizce iptal edilerek bütçeleri geri alınacaktır).

Protokoller, İl başvuruları için Valilik, Rektörlük, İl Müdürlükleri, Araştırma Enstitü Müdürlükleri ve Büyükşehir Belediyeleri(Tarım-Kırsal Kalkınma Daire Başkanlığı/Şube Müdürlükleri), İlçeden başvurular için ise Kaymakamlık veya İl Müdürlükleri üzerinden yapılabilir, bu kurumlar dışındaki kurum ve/veya kuruluşlar ile protokol yapılamaz. Proje için banka hesabı protokol yapabilen kurumlar tarafından proje adıyla açılmalıdır.